

MIRTSE ZSUZSA
A többéltű lány

Egyszer volt, hol nem volt, a mesebeli Kerekerdőn innen, de a Budakeszi Vadasparkon túl élt egy lány, aki mindent megkapott, amit csak kigondolni lehet: szépséget, szerető apát, anyát, hódolókat, akik bármit megtettek volna érte. De nem volt elég neki semmi sem, senki sem.

– Pártában fogsz maradni, lányom! – mondta egy napon szigorúan az édesapja, akinek egyáltalán nem tetszett az, ahogy a lány éli a világát.

– Kit érdekel! – vonta meg a vállát a lány. Neki pontosan elég volt az, hogy hol az egyik viszi őt sétálni, hol a másikkal mehet bálba, a harmadikról nem is beszélve, aki mindig mindenféle csecsebecsét hozott a vásárokból.

Nem volt elég neki egy élet. Azt nem tudom, hogy így született-e; amikor megismertem őt, már ilyen volt. Nem tudott egy embernél megmaradni, inkább csokrot szedett belőlük. Mindegyiket akarta egy kicsit. Mint egy szép formájú kavicsot a zsebében, mint még egy parányi süteményt ebéd után. Úgy volt velük, mint a színes ceruzákkal: minél több van belőlük, annál színesebb a kép. Felosztotta közöttük a birodalmát. Az egyiknek a halk szavú, szelíd teremtés jutott belőle – mert ilyen is tudott ám lenni, ha akart! –, a másiknak a harcias, vad szarvasünőlány. Az egyikkel az erdőket járta, kalandozott, veszélyes terepre keveredett, a másikkal forrásvízben mosatta az arcát. Egyikről sem akart lemondani, viszont nem is tett értük semmit.

Ez eléggé lelombozó volt egy idő után a férfinépeknek. Ám, ha az egyik feladta, jött helyette a másik. A lány egyik miatt sem bántódott, hiszen minden új-jára talált hetet, de az is lehet, hogy még nyolcat is. Igazi örömet azonban nem érzett soha: mindig arra várt, hogy hazamehessen, és végre magára maradjon. De hogy ki volt az a „maga”, azt ő sem tudta pontosan.

– Ideje lenne már választani, lányom – aggódott az anyja is, mert azt érezte, hogy a lány lovacskaí szétfutnak odabent, nem tudja tartani a gyeplőt.

– Minek, édesanyám?

– Azért, hogy segítsen neked.

– Rajtam nem tud segíteni idegen ember... Csak a saját porommal csiszolhatom magam.

Mégis igaza lehetett az anyjának abban, hogy segítségre van szüksége, mert egyre többet érezte azt, hogy kedvetlen. Hogy nincs igazi az életerejé. Hogy iránytalan. Hogy olyan semmisejő minden. Hogy naponta újabb és újabb megmagyarázhatatlan betegség gyötri. Megnézte őt híres orvos, nem talált semmi igazi bajt. Elvitték a városka kuruzslóasszonyához is, aki a gyógyfüveket úgy ismerte, mint a saját gyerekeit. Az asszony hümmögött egy kicsit, aztán azt mondta:

– Komoly betegség ez. Úgy hívják, hogy hiány. Ez emészti a lányodat. Az én füveim a testet gyógyítják, ám neki másra van szüksége.

– De mi hiányzik neki, amikor mindene megvan? Azt sem tudjuk, hogy mivel járjunk a kedvében... – keseredett el az apa.

– Hiánnyal úgyszólván élhet az ember, ha túl sok mindene van. Engedjétek, hogy bejőjjön az életébe az, ami valóban hiányzik neki. Talán ő maga. De ahhoz, hogy ezt megtapasztalhassa, ki kell venni onnan olyan dolgokat, amelyek túlsúlyolják, amitől nem fér az életéhez. Amitől éppen az nem fér be, amire szüksége lenne. Először is: küldjétek el magatoktól. Elég nagy már, meg kell tapasztalnia, hogy milyen nélkületek: lovagok nélkül, és a ti támaszotok nélkül. Este menjen ki a lány a házatok melletti mezőre, és bizza arra magát, aki érte jön. Ne vigyen magával semmit, mert erre az útra nem vihet segítőket, semmit a megszokott világából.

Az apa vakargatta a fejét, nem tetszett neki ez a tanács, hiszen hogyan tud figyelni majd a lányára, ha az messze van tőle. De mert nem volt már más ötlete, így hallgatott az asszonyra.

– Lányom, el kell menned idegen országba, el kell hagynod minket egy időre. Itt csak egyre rosszabbul leszel, talán ott megtalálod azt, ami segíthet neked. Vagy aki segíthet neked.

A lánynak egyáltalán nem volt kedve idegen világban élni, de apja hajthatatlan volt: kikísérte a mezőhöz, ahogy a kuruzslóasszony kérte, megölegette, és magára hagyta őt.

A lány egy ideig álldogált a kietlen, sötét tájban, majd lefeküdt a fűre, és elaludt.

Aznap éjjel egy hatalmas, éjfekete madár szállt le a mező fölé, karmába fogta, és magával vitte egy

Molnár István: Jegykendő (2018)

sziklás, kopár tájra, amelynek a közepén egy kőfallal védett vár állt. A várat vizesárok vette körül, a kapun belül azonban tarka mezőket látott, termő gyümölcsfákat, szorgos embereket, akik a földeken dolgoztak. A madár óvatosan letette a kapu előtt, ahol egy piros süveges ember várt rá.

– Gyere, elvezetlek a királyhoz – szólta hozzá az ember, és átkísérte az előttük kinyíló kapun. Mert ura is volt annak a vidéknek. Komor, sötét köpenyes királyt képzelt el a lány, de az, aki fogadta, egyáltalán nem olyan volt. Először is nem volt komor. Jókedvű ember benyomását keltette, olyanét, akin könnyű ruha az élet. Akit nem visel meg semmi különösebben. Kedves és barátságos volt, mintha nem is uralkodó lenne, akitől azért egy picit mindig félni illik, kell. Ugyanakkor volt valami a tekintetében, amiről azt feltételezte a lány, hogy egyetlen pillantásával meg tudja fagyasztani a levegőt is maga körül, ha akarja.

A palotában gyanús udvarhölgyek lebzseltek körülötte, mintha a királynak számos asszonya lett volna. Hol ezzel ment ki lovagolni, hol azzal sétálni – nem tetszett ez a lánynak. Pedig tulajdonképpen csak ugyanazt csinálta, amit ő otthon a férfinéppel. Mégis volt közöttük egy jelentős különbség: a király megbecsülte és értékelt az idejét, a napokat. Nem nya-

valygott soha, ügyesen kézben tartotta országa ügyeit, jól beosztotta az erejét, a körülötte ténfergő udvarhölgyek jelenlétét leszámítva, igazán vonzóan élt.

Időnként őt is meghívta az asztalához, ilyenkor együtt vacsoráztak.

A lány élvezte ezeket az órákat, mert a király ilyenkor csak vele foglalkozott. Nem történt semmi különös, mégis, mintha ettől a semmi különöstől is megsokszorozódott volna az ereje. A királynak is feltűntek ezek a változások.

Jól érzi magát – gondolta, aztán, mert dolga volt, elutazott néhány hétre valami fontos feladat miatt egy tá-

voli országba. Amikorra visszaért, a lány ugyanolyan halovány lett, mint előtte volt.

Talán a friss levegő segítene neki – gondolta tovább a király, és elhatározta, hogy nem teszi szóvá, amit lát, hanem inkább másnap elvitte őt a palota mellett lévő erdőbe. A lány úgy tudott örülni a mohás fáknak, az avarnak a lába alatt, hogy a király azt érezte, mintha az őszbe a tavasz integetett volna be.

– Mesélj arról az országról, ahol élsz! – kérte a király a lányt, de a lány nem akart megnyílni előtte, sőt, inkább bezáródott, mint valami konok kis mag, és csak nézett a lába elé.

– Mesélj akkor inkább a sötétről nekem! – szólalt meg a férfi rövid hallgatás után, és a lány mesélni kezdett.

Arról a sötétről mesélt, amely odabent lakik, a szívében. A farkasairól, akiktől fél, mert álmában fel akarják falni, és hogy ezeknek a farkasoknak nevet is adott már. Annyi éjszakán át látta már őket, hogy mindegyiket felismeri külön-külön is. Mesélt a mezőjéről, amelyen sosem terem virág. Kavicsokról, amelyeket a parton mos, csiszol a víz, de se a vízhez, se a földhöz nem tartoznak igazán, örökké csak a partján lehetnek valaminek. És üres reggelekről, dísztelen ünnepekről is mesélt.

A király nem mondott semmit, de azt érezte, hogy ismerősek neki ezek a képek. Ismeri ő is ezeket a farkasokat, a virágtalan mezőket, és hiába világít kilencvenkilenc gyertya az asztalán, az ünnepei szintén csonkák, komorak. Ismeri mindezt, csak ő már tudja, hol van a századik gyertya, amit magából tud meggyújtani ilyenkor.

Az udvarhölgyek azt vették észre, hogy háttérbe szorultak. Mérgelődtek is emiatt, utálni kezdték a lányt, akinek egyre nagyobb helye lett a király életében.

– Nekünk szebb a ruhánk, természetesebb a mellünk – nyafogták, de a király nem hallotta meg a hangjukat.

A király sok mindenre megtanította a lányt: a gombák és a fák nevére, arra, hogy melyik hónapban mit mutat meg magából az erdő. Farönkökön falatoztak, számocát szemezgettek, és egy idő után a lány rájött arra is, hogy már nem a másik kedvéért teszi mindezt, hanem azért, mert ez jó. Ahogy nagyokat aludni is jó, és érdemes korán felkelni, ha igazán szép fényeket akar látni a hajnal kabátján.

Egy idő után nem foglalkoztak a meddő mezőkkel, rothadó gyümölcsfákkal, csak a tisztásokat keresték, ahová besüthet még a nap. Nem faggatták, hogy honnan van bennük a sötét, egyszerűen kikerülték azt. Hogy hónapok teltek el közben, vagy évek, senki sem tudja.

A lány azt gondolta, hogy ő semmire nem taníthatja meg a királyt, hiszen az úgyis mindent tud már. Avarba hullott madártollakat szedegetett össze, hogy abból készítsen szárnyat magának, amivel akkor is a királyhoz tud majd repülni, amikor vissza kell mennie végleg oda, ahonnan jött.

– Nem lesz szükséged szárnyakra – mosolygott rá a király, de titokban talán szomorú lett mégis attól a gondolattól, hogy egyszer majd vissza kell küldenie a lányt. Ha így is volt, nem mutatta.

Ám ez a nap is eljött.

Ballagtak az erdőn át, ahogy szoktak, a kedvenc tisztásuk felé, amikor a király hirtelen megállt, így a lány is megtorpant, és ránézett.

– Szeretnél lassan visszamenni a tiedhez, ugye? – kérdezte tőle a király.

– Nem szeretnék. A feleséged szeretnék lenni. A másik feled.

Ezen a válaszon meghökkent a király. Azt látta, hogy a lány nagyon jól érzi magát, pedig itt senki

nem ígérgetett neki semmit. Sem azt, hogy el akarják venni feleségül, sem azt, hogy lehozzák érte az összes csillagot. Még a vásárból sem kapott csecsebecséket. És mégis. Mégis itt talált meg valamit, ami onnan hiányzott.

– Azt nem lehet – rázta a fejét a király. – Neked ott kell élned, nekem itt. Egyikünk sem hagyhatja ott végleg a világát. Nekem nem lesz soha feleségem, mert nem ez a dolgom a világban. Ez olyan feladat lenne, amit csak hitványul tudnék teljesíteni. Megerősödtél, már szárnyakat szeretnél magadnak: repülj hát, ehhez már nem lesz szükséged tollakra, segítők-re, támaszokra. Meg tudod egyedül is csinálni, amit szeretnél. Ki tudod kerülni már a rosszat, és érted a farkasaid nyelvét. Ha pedig meg akarsz látogatni, azt szárnyak nélkül is megteheted. Elég hozzá becsukni a szemed. Jó, nem mindig tudlak fogadni majd, mert sok feladatom van, és rád is sok vár még, ha nem futsz el előlük. De ha úgy érzed, eljöhetsz majd hozzám, elég sokszor. Én az a madár vagyok, akit magadnak rajzoltál, és mindaz vagyok, ami ott van benned, ami segíthet téged az utadon. Az is meglehet, hogy önmagamban talán nem is létezem, csak te találtál ki engem.

A lány hirtelen összerázkódott. Akkor mindez nem volt igaz? A vár, az erdő, a sugaras szemű király mind-mind az ő képzeletében kelt csak életre? Bánatos lett ettől a felismeréstől, mégis olyan izgalmat kezdett érezni, amit nagyon rég nem. Azért nehéz szívvel köszöntek el egymástól.

Amikor eljött az este, kiment a várból a kapu elé, ahol egykor a piros süveges ember várta őt. Összekuporodott a földön, majd hamar elaludt. Nemsokára leereszkedett érte a hatalmas madár, és reggelre a saját házuk előtt ébredt.

Bezörgetett a fakapun.

– Megjött a kisasszony! Megjött a kisasszony! – kiabált az egyik kisfiú a szomszéd ház mellől.

– Istenem, hogy megnőttél! – ölelte magához az anyja, pedig nem nőtt egy centit sem.

Amikor híre ment annak, hogy visszatért a lány, a lovagok, hódolók is megjelentek hirtelen a ház körül, de a lány egyikkel sem ment el újra patakündért színlelni, szarvasűnőt játszani. Esze ágában sem volt többé egyik részét sem éheztetni senki kedvéért.

Éjszakánként pedig a tollakból összeragasztott szárnyat nézegette, de hogy hol járt vele álmában, azt csak ő tudja.